

Δ. Σολωμ., 176. 2) 'Επὶ φυτῶν, ἐκχύνω ὅπῃ ἐν εἶδει δακρύων κατόπιν τομῆς ἢ ἐκ κομμιώσεως Εὐβ. ("Ακρ. Βρύσ.) "Ηπ. (Δωδών.) Μεγίστ. Μῆλ. Νάξ. Πελοπν. (Γαργαλ.) Σάμ. (Μαραθόκ.) Στερελλ. ('Ορχομεν.) — Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ. Πρω. Δημητρ.: Τὸ κλάδεψα τ' ἀβέλι μου 'ς τὸ τυφλὸ μάτι καὶ γλέπει καὶ δακρύζοντε οὐλα τὰ κεφάλια (τυφλὸ μάτι = ὁ μικρὸς ὀφθαλμὸς κλήματος) Γαργαλ. "Οτι πῆραν καὶ δακρύζ'νι τ' ἀμπέλια "Ακρ. "Αρχ'σαν καὶ δακρύζ'νι τὰ πεύκια αὐτόθι. 'Εδάκρυσαν οἱ κυτρίες καὶ καταστραφήκανε (ἐκ κομμιώσεως) Νάξ. Πῆγα νὰ κλαδέψω τὸ κλήμα τσαὶ τὸ παράτηκα, γιατί δάκρυζε' πέρατσε ὁ τσαιρός ἤθελε πιὸ μπροστά κλάδεμα Βρύσ. "Οταν ζεσταῖ' ὁ καιρός, τὸ κλήμα δακρύζ' "Ορχομεν. Τὸ κλήμα δακρύζει Λεξ. Βυζ. Τὸ πεύκο δακρύζει ρετσίνι Λεξ. Πρω. Δημητρ. 3) 'Επὶ ἀγγείων, ἀποβάλλω διὰ τῶν πόρων ὑγρὸν ἐν εἶδει δακρύων 'Αλόνν. Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) Θράκ. (Τσακίλ.) Μακεδ. ('Αγία Παρασκ. Τερπν. Φλόρ.) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Σκόπ. κ. ἀ. — Λεξ. Πρω.: Δακρύζει τὸ πιθάρι Αὐλωνάρ. 'Η λαγύνα δακρύζ' τσὰκ ἀπάν' 'ς τὴ γ'λιὰ Τσακίλ. Τὸν βαρέλ' δακρύζ' Σκόπ. 'Ο δεινέες δακρύζει 'ς τὴ γολλα' σματρ' ἀ Κίτ. Μάν. Τὸν βαρέλ' δακρύζ'. καὶ θέλ' νὰ τοῦ τειμαφώσου, γιὰ νὰ μὴ σταλάξ' 'Αγία Παρασκ. Τὰ αἰγινήτικα κανάτια δακρύζοντε. Λεξ. Πρω. 4) 'Επὶ ἀναβλύζοντος ὕδατος, στάζω, ἐκρέω ὀλίγον, κατὰ σταγόνας Εὐβ. (Στρόπον.) Μακεδ. ('Αηδονοχ.) Πελοπν. (Πραστ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Δ. Λουκοπ., Γεωργ. Ρουμελ., 191: Πήγαμι νὰ πιούμι νιρό' εἶχι στιρέψ', ὅτι δάκρυζι Στρόπον. Μὴ δυσκόλιμα ποντίζου τ' ἀβέλ' δὲν ἔχουμι νιρό. Μόν' πὸν δακρύζ' τὸν μέρους 'Αηδονοχ.

δακρυλόγημα τό, Λεξ. Δημητρ. δακρυλόγημα Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. δακρυλόγω.

'Η ἐκ τῆς ἀποσταξέως ὅπου τῶν δένδρων συλλεγομένη ποσότης ἐνθ' ἀν.: Τὰ μαστιχόδεντρα φέτος ἔδωκαν λίγὸ δακρυλόγημα. Συνών. δάκρυμα 2.

δακρυλογῶ Λεξ. Δημητρ. δακρυλοῶ Κύπρ. δακρολογῶ Λεξ. Δημητρ. δακρολοῶ Κύπρ. δακρολοῶ Κύπρ. δακρυολογῶ Σ. Πασαγιάνν., Τέχνη 1 (1900), 142 δακρυλοῖζω Κύπρ. Μετοχ. δακρολοημένος Νίσυρ. δακρυολοημένος Νίσυρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. δάκρυ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - λογῶ, διὰ τὴν ὅπ. βλ. Γ. Χατζιδ., 'Αθηνᾶ 22 (1910), 247 κ.ἐξ.

1) Θρηνῶ Κύπρ. — Σ. Πασαγιάνν., ἐνθ' ἀν.: "Ἄσμι. Τῶν τῶ' ἡδρεν πέτρων ριζιμιάν τῶν πάνω της καθίζει τῶ' ἀρτῶνισεν ἢ λιερῇ νὰ δακρυολοῖζῃ (λιερῇ = ἐπὶ γυναικός, γλυκεῖα, ἀγαπητῇ) Κύπρ.

Δακρολοοῦσεν τῶ' ἔλεε, δοξάζω σε, θεέ μου, αὐτόθι. || Ποίημα.

'Η σιγαλιὰ κ' ἡ νέκρα δακρυολογοῦν 'ς τὰ περίορα Σ. Πασαγιάνν., ἐνθ' ἀν. 'Η μετοχ. δακρολοημένος = ὁ βεβρεγμένος διὰ δακρύων Νίσυρ. 2) 'Επὶ δένδρων ἢ δοχείων περιεχόντων ὑγρὸν, ἀποσταξῶ δίκην δακρύων Λεξ. Δημητρ.: Χάραξαν τὸ πεύκο καὶ δακρυλογᾷ. Κάπου - κάπου δακρυλογαί τὸ βαρέλι. 'Η στάμινα δακρυλογᾷ.

δάκρυμα τό, Λεξ. Βάιγ. Δημητρ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. δάκρυμα

1) Δάκρυσμα, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἀν. 2) Δάκρυλόγημα, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἀν.: Τοῦ πεύκου τὰ δακρύματα Λεξ. Δημητρ.

δακρυο -

Τὸ οὐσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ.

'Ὡς πρῶτον, συνθετικὸν λέξεως δηλοῖ ὅτι τὸ σημαίνονον ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ γίνεται μετὰ δακρύων ἢ προκαλεῖ δάκρυα. 'Επὶ πραγμάτων, δηλοῖ τὴν στάγδην ἐκροήν.

δακρυόβρυση ἡ, Σ. Σκίπ., Τρόπαια, 61.

Ἐκ τῶν οὐσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ βρύση.

'Η πηγὴ τῶν δακρύων: Ποίημα.

Οἱ δακρυόβρυες τῶν πραγμάτων στέρεψαν μὴδὲ σταλάζει γύρω πᾶ τὸ δάκρυ.

δακρυογελῶ Π. Βλαστ., 'Αργώ, 115 Τ. "Αγρας εἰς Ν. 'Εστ. 17 (1935), 75 Κ. Παλαμ., Γράμματ. 2, 180.

Ἐκ τοῦ οὐσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ τοῦ ρ. γελῶ.

Δακρύζω καὶ γελῶ ἐνθ' ἀν.: Ποίημα.

..... τῆς ἀνοιξης τὰ μάτια
δακρυογελοῦσαν ἄκρυφτα καὶ ἀργόγλυκα κυλοῦσε
πάνω 'ς τῆς γῆς τὴ χλωροσιὰ τὸ κοριτσένιο κλάμα
Π. Βλαστ., ἐνθ' ἀν.

Μαζὶ δακρυογελῶ καὶ ἀπελπισμένα ἐλπίζω

Τ. "Αγρας, ἐνθ' ἀν.

δακρυογόνος ἐπίθ. λόγ. πολλαχ. δακρυγόνος πολλαχ. δακρυγόνο τό, πολλαχ. δακρυγόνο σύνθηθ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. δακρυγόνο

1) 'Ο γεννῶν δάκρυα ὁ προκαλῶν τὴν ροὴν τῶν δακρύων λόγ. πολλαχ.: «Δακρυογόνος ἄδην» Λεξ. Δημητρ. 2) Τὸ οὐδ. οὐσ., συνήθ. εἰς πληθ., ἀέριον προκαλοῦν δάκρυα ἢ καὶ τύφλωσιν, χρησιμοποιοῦμενον εἰς ἐμπολέμους συρράξεις, πρὸς διάλυσιν διαδηλώσεων κτ.τ. σύνθηθ.: 'Η ἀστυνομία χρησιμοποίησε δακρυγόνα γιὰ νὰ διαλύσῃ τοὺς ἀπεργοὺς 'Αθῆν.

δακρυογναλίζω Γ. Ψυχάρ., "Ονειρ. Γιαννίρ., 29.

Ἐκ τοῦ οὐσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ τοῦ ρ. γναλίζω.

'Επὶ ὀφθαλμῶν, λάμπω διαβρεχόμενος ὑπὸ δακρύων: "Οταν τόνε χαιρέτησε μὲ τὸ χαμόγελό της τὸ δροσάτο, μισοβράχηκαν καὶ δακρυογνάλισαν τὰ γαλανὰ της τὰ μάτια.

δακρυοθλιμμένος ἐπίθ. Κ. Ζερβὸς εἰς 'Ανθολ. Η. 'Αποστολίδ., 97.

Μετοχ. τοῦ ἁμαρτ. ρ. δακρυοθλίβομαι.

'Ο θλιμμένος ἅμα καὶ δακρυσμένος: Ποίημα.

Χείλη πικρογελάμενα, μάτια δακρυοθλιμμένα,
λουλούδια κήπον μυστικοῦ σὲ τέμπλα σκαλισμένα

δακρυολουσμένος ἐπίθ. ἁμαρτ. δακρυολουσμένος Νίσυρ. βακρυολουσμένος Κάρπ. 'ακρυολουσμένος Κάρπ. Κάσ. δακρυλουσμένος Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 105.

Μετοχ. τοῦ ἁμαρτ. ρ. δακρυολοοῦζομαι.

'Ο βεβρεγμένος ὑπὸ δακρύων, ὁ δακρύβρεκτος ἐνθ' ἀν.: "Ἄσμι.

Βρίσκουν δὲ δασκαλόπουλ-λᾶ 'πὸ φόβου μαζ'-ζεμένα
κ' ἦταν δὲ κακορ-ρίζ'-ζικα οὐλ-λᾶ δακρυολουσμένα
Νίσυρ.

Κόρη μου, 'ὅς σου πάνδηξεν πότε ἀρφανὸ 'ς τὸδ δρόμον

νά τρέχουσιν τὰ μ μάδια του τῶαί νά ν' ἀκρολουσμένο;
Κάσ.

Ἡ Νιουριά μου πάνδηξεν ὦρια ἀκρολουσμένη
Κάρπ. || Ποίημ.

Μιὰν ἡμέρ' ἀπελπισμένη τῆς Ἑλλάδος ἡ ψυχὴ
μὲ ματιὰ δακρυλουσμένη γύρω ἐκοίτα σιωπηλὴ
Φ. Πανᾶ, ἐνθ' ἄν.

δακρυόλουστος ἐπίθ. Γ. Ψυχάρ., Ὀνειρ. Γιαννίρ.,
164 καὶ 403 Γ. Βλαχογιάνν., Γῦροι ἀνέμ., 12 Κ. Παλαμ.,
Γράμματ. 1, 117 δακρυόλουστος Γ. Στρατήγ., Τί λέν τὰ
κύμ., 74.

Ἐκ τοῦ οὗσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ τοῦ
ἐπίθ. *λ ο υ σ τ ὁ ς < λ ο υ ζ ω.

Ὁ λουσμένος μὲ δάκρυα ἐνθ' ἄν.: Ἡ δύναμις τοῦ Ρωμοῦ
πολλὴ τρυφεράδα δὲν ἀποδείχνει, δακρυόλουστη δὲν εἶναι,
εἶναι σὰν ξερούτσικη καὶ τὸ ἐγὼ τῆς πάντα κοιτάζει Γ. Ψυ-
χάρ., ἐνθ' ἄν., 463 Φέρουνε τὴ νύφη δακρυόλουστη μὲ τὴν
κορόνα 'ς τὰ μαλλιά Γ. Βλαχογιάνν., ἐνθ' ἄν. || Ποίημ.

Ὡσὰν ὀνείρων πέρασμα θολῶν, συννεφιασμένων,
ὡσὰν ὀλόξανθων παιδιῶν δακρυόλουση ὁμορφιά
Γ. Στρατήγ., ἐνθ' ἄν. Συνών. δάκρυο λ ο υ σ μ ἔ ν ο ς

δακρυοματιάζω ἀμάρτ. δακρυομ-μαδιάζω Κάρπ. ἀ-
κρυομ-ματιάδζω Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὗσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ τοῦ
ρ. ματῖάζω.

Δακρύζω: Ἄσμ.

Μ-μὲ τί 'χεις καὶ πικραίνεσαι, γιατί' ἀκρυομ-ματιάδεις;
— Γιατ' ἔχω πόθον νὰ σέ 'ῶ καὶ 'ἐν εὐρίσκω μόο
(μόο = μόδο = τρόπον).

δακρυοπλημμυρισμένος ἐπίθ. Κ. Παλαμ., Γράμ-
ματ. 1, 28.

Μετοχ. τοῦ ἀμαρτ. ρ. δάκρυο π λ η μ μ υ ρ ῖ ζ ο μ α ι.

Ὁ βεβρεγμένος ὑπὸ δακρύων, ὁ πλήρης συγκινήσεως:
Οἱ προκατόχοί μας ἀνάλατοι, μὲ ὅλο τὸν περισσόλογο δα-
κρυοπλημμυρισμένο τους ἰδανισμό.

δακρυοπλημμύριστος ἐπίθ. Κ. Παλαμ., Γράμματ.
2, 180.

Ἐκ τοῦ οὗσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ τοῦ
ἐπίθ. *π λ η μ μ υ ρ ι σ τ ὁ ς < π λ η μ μ υ ρ ῖ ζ ω.

Ὁ πλημμυρισμένος ἀπὸ δάκρυα, ὁ λίαν συγκινητικός:
Λέ λειώνει σὲ δακρυοπλημμύριστα μοιρολόγια.

δακρυοποταμὸς ὁ, Ν. Δετζώρτζης εἰς Ν. Ἑστ. 17
(1935), 580 Κ. Παλαμ., Δωδεκάλ. Γύφτ.², 143.

Ἐκ τῶν οὗσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ
ποταμός.

Ὁ ποταμὸς ὁ οἶνει ὑπὸ δακρύων σχηματιζόμενος ἐνθ'
ἄν.: Κι ἂν τὴν κοίταζε πρὸς πολὺ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, τό 'κανε
ἀπὸ οἶκτο καὶ μόνο, γιὰ τὸ δακρυοποταμό, ποὺ ἔβλεπε νὰ
τρέχῃ μπρὸς ἀπ' τὰ μάτια του Ν. Δετζώρτζης, ἐνθ' ἄν. ||
Ποίημ.

Τὸ παράπονο τοὺς πῆρε καὶ ξανάδωσε ὁ καημὸς
κ' ἔγινε τοῦ τέκνου ὁ πόθος δακρυοποταμὸς
Κ. Παλαμ., ἐνθ. ἄν.

δακρυοποτίζω Κ. Παρ., Στὸ ἄλμπουρ., 80 Σ. Σκίπ.,

Προσφυγ. Καημ., 88 δακρυοποτίζω Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 418.
Ἐκ τοῦ οὗσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ τοῦ
ρ. ποτίζω.

Ποτίζω οἶνει διὰ δακρύων ἐνθ' ἄν.: Στίχοι μαλακοί, δα-
κρυοποτισμένοι Κ. Παρ., ἐνθ' ἄν. || Ποίημ.

Ὅταν ἐκεῖ, ἀπ' τ' ἀπλόχωρο ἐργαστήρι
τῆς δόλιας σας πατρίδας τὸ κιλίμι
τὸ ξακουστό, τὸ δακρυοποτισμένο,
ποὺ ὑφάνατε μὲ τέχνη καὶ ἐπιστήμη
Σ. Σκίπ., ἐνθ' ἄν.

Ἐλα νὰ σέ γλυκασπασθῶ νὰ σέ δακρυοποτίσω,
κ' εὐθὺς ἄς ἀχνοσβήσω 'ς τοῦ Ἄδου τὴν ἐρμιά
Φ. Πανᾶ, ἐνθ' ἄν.

δακρυοπότιστος ἐπίθ. Α. Καρκαβίτσ., Ζητιᾶν., 97
Δ. Σάρρ., Εὐριπ. Μήδ., 28 — Λεξ. Δημητρ. δακρυοπότιστος
Γ. Σουρῆ, Ἀπαντ. 2, 217 Φ. Πανᾶ, Λυρικ. 67, 119 καὶ
407.

Ἐκ τοῦ ρ. δάκρυο ποτίζω, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ δα-
κρυοποτίζω.

Ὁ οἶνει ὑπὸ δακρύων ἐμποτισμένος ἐνθ' ἄν.: Δακρυο-
πότιστος καημὸς. Δακρυοπότιστη ἀγάπη Λεξ. Δημητρ.
Μάτια δακρυπότιστα Δ. Σάρρ., ἐνθ. ἄν. || Ποίημ.

Πικρὸ καὶ δακρυπότιστο μασοῦνε τὸ ψωμί τους
κι ὦρα τὴν ὦρα καρτεροῦν κι ἄλλο νεκρὸ νὰ δοῦνε
Φ. Πανᾶ, ἐνθ' ἄν., 67.

Στεφανώσετε μὲ δάφνης δακρυπότιστα κλωνάρια καὶ τὰ
ξένα παλληκάρια.

Γ. Σουρῆ, ἐνθ' ἄν.

δακρυόπουλο τό, ἀμάρτ. δακρύον Πόντ. (Ἱμερ.
Σάντ.)

Ἵποκορ. τοῦ οὗσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ.

Τὸ μικρὸν δάκρυ, θωπευτικῶς ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἀπόψ' εἶδα σε 'ς σ' ὄρωμά μ' κι ἄς σὴ χαρὰ μ' ἐγνέψα
ἐράεψα καὶ κ' ἠῶρα σε, πολλὰ δακρόπα ἔξα (ὄρωμα =
ὄνειρον, ἐγνέψα = ἐξύπνησα, ἐράεψα = ἐζήτησα, ἔξα =
ἔχυσα) Ἱμερ.

Ἄλλοι ἐκεῖνον, π' εὐρίεται καὶ 'ς σὰ μακρὰ 'ς σὰ ξένα,
τὰ δακρόπα τ' σεπίζ'νε μαντήλᾳ μεταξένᾳ
(ἄλλοι = ἄλλοι, ἄλλ' οἱμοί) Σάντ.

δακρυοσταλαγμὸς ὁ, Ν. Ἑστ. 21 (1936), 78.

Ἐκ τῶν οὗσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ
σταλαγμός.

Ἡ ροή, ὁ σταλαγμὸς τῶν δακρύων: Ποίημ.

Τοὺς δρόμους, ποὺ περνούσαμε μαζὶ
τοὺς πέρασα τὸ βράδυ χτέες μονάχη
καὶ κάθε πέτρα, κάθε τους γραμμὴ
καὶ τὰ θολὰ νεράκια τους κ' οἱ βράχοι
τὰ τάραξαν δακρυοσταλαγμοί...

δακρυοσταλαχτίτης ὁ, Μ. Τσιριμώκ., Δεκάστ., 28.

Ἐκ τῶν οὗσ. δάκρυο, διὰ τὸ ὅπ. βλ. δάκρυ, καὶ
σταλαχτίτης.

Ἡ σταγὼν δακρύου: Ποίημ.

Κ' ἐνῶ κοντά σου μὲ τραβοῦν μαγνήτες,
σκορποῦν ἄτρεμο φῶς, σὰν τοὺς πλανῆτες
τὰ μάτια σου, ποὺ δαμασκιά λεπίδια
μὲ σφάζουν κι' ὅταν δακρυοσταλαχτίτες
φαντάζουν στὰ ματόκλαδα, στολίδια.

